

Dat was Simon Korteweg. Nu Mdr met: De geschiedenis van de jazz, deel 11.

aat 1 King Oliver/Jelly Roll Morton: Tom Cat Blues (Morton)
B/2 - 2:47 - London AL 3520

Ergens in ~~1924~~ ¹⁹²⁴ ~~maakte~~ cornettist King Oliver drie opnamen met pianist Jelly Roll Morton, twee titels werden op de plaat uitgebracht, en ~~het~~ was de enige van Oliver dat jaar. U hoorde "Tom Cat Blues" waarin de stijl- en expressiemiddelen waarover Oliver beschikte ondanks de vrij slechte opname toch wel goed te horen waren. Chicago 1924: het vierde jaar van de drooglegging en bijgevolg de illegale drankproductie en distributie. De ster van Al Capone begint te stijgen, de oorlogen tussen de gangsters beginnen, er worden ~~an~~ totaal 350 moorden gepleegd. In een futiele poging de misdaad te beteugelen wordt de Pekin Inn, waar King Oliver ooit speelde, een cabaret in 't hartje van amusement- en onderwereld, ~~tot~~ gerechtsgebouw herschapen. Onder dezelfde naam. King Oliver's Jazz Band waarmee hij in 1923 de historische serie platen maakte, viel ~~in '24~~ ^{in '24} uiteen: Louis Armstrong trouwde met Lil Hardin en ging naar New York, Oliver zou een tournee langs het z.g. Orpheum Circuit ~~xxx~~ maken, maar stak iets te veel geld in eigen zak, ten koste van de musici die dus wegliepen: En toen hij aan het eind van dat jaar een fraai engagement in de Lincoln Gardens kreeg brandde de tent af. Hoewel hij in de jaren dertig eerst nog aardig wat platen maakte ging zijn carrière in dalende lijn. En hij was een groot liefhebber van een typische New Orleans lekkernij: suikerwater. Ook op de bandstand had hij altijd een grote kruik vol bij de hand, met op de duur alle desastreuze gevolgen voor zijn gebit. Totaal verpauperd en allang niet meer in staat te blazen, overleed hij op 8 april 1938 in Savannah, Georgia. Om vier dagen later in New York begraven te worden, op hetzelfde kerkhof waar in 1974 Duke Ellington de laatste rustplaats vond - Ellington die eind '27 het engagement in de Cotton Club geaccepteerd had dat King Oliver te weinig vond betalen. Jelly Roll Morton, die we net met Oliver hoorden, was even oud. 20 september 1885 in of bij New Orleans geboren als Ferdinand Joseph LaMenthe, begon hij in zijn jeugd met gitaar en trombone, ~~te spelen~~ om uiteindelijk pianist te worden. Rond 1900 al speelde hij in de bordelen aan Basin Street, de grens tussen Storyville en de oude binnenstad van New Orleans, het Vieux Carré, Daarna begon een avontuurlijk leven dat hem naar alle uithoeken van de Verehigde Staten bracht. Niet alleen als pianist, te eniger tijd was hij beroepsbiljarter (met ~~xxx~~ valsspelen), verkoper van nep-medicijn tegen tbc, komiek, muziekuutgever, handelaar in cosmetica, deed hij allerhande onduidelijke zaakjes. Maar hij is de geschiedenis in

of zoals men het nu noemt, the French Quarter.

gegaan als een van de eerste pianisten die ragtime omhoog tot swingende muziek, jazz. ~~Ma~~ In 1923 kwam hij bij zijn omzwervingen in Chicago terecht, ^{nu} om ~~er~~ ^{er} bijna vijf jaar te blijven en ^{daar} ook zijn eerste platen te maken. Als solist, met eigen bands, ook met de New Orleans Rhythm Kings. Een van de boeiendste facetten van Morton's muziekmaken is dat hij zijn orkestrale manier van pianospelen, zoals hij 't zelf noemde, ^{ook} inderdaad orkestraal kon laten uitvoeren. Daarvan een tweetal voorbeelden. Een nog volgens het mechanische systeem opgenomen pianosolo: "Grandpa's spells".

- laat 2 Jelly Roll Morton: Grandpa's spells (Morton)
B/2 - 2:37 - Riverside RM 8816
Jelly Roll Morton's "Grandpa's spells", 18 juli 1923 voor Gennett in Richmond, Indiana. En nu de electrisch opgenomen band-versie, van 16 december 1926.
- laat 3 Jelly Roll Morton's Red Hot Peppers: Grandpa's spells (Morton)
A/4 - 2:54 - RCA Victor 730.605
"Grandpa's spells" door Jelly Roll Morton's Red Hot Peppers, 16 december 1926 voor Victor in Chicago. George Mitchell-cornet, Kid Ory-trombone, Omer Simeon-klarinet, Morton aan de piano, Johnny St. Cyr-gitaar, John Lindsey-bas en Andrew Hilaire-drums. Op Mitchell na, die in ~~EVANSVILLE~~ Louisville, Kentucky, was geboren, allemaal musici van, of van vlak bij New Orleans. Opvallend is dat St. Cyr gitaar speelde, zoals rond de eeuwwisseling bij de zwarte en Creole bands in New Orleans gebruikelijk. Pas in de jaren twintig werd de verder dragende banjo gebruikt in die tijd zonder zaalversterking. Nog een pianosolo uit diezelfde session van 1923: "Kansas City Stomps"
- laat 2 Jelly Roll Morton: Kansas City Stomps (Morton)
B/3 - 2:56 - Riverside RM 8816
Jelly Roll Morton's "Kansas City Stomps", 18 juli 1923. Nu hetzelfde stuk door zijn band, en electrisch opgenomen.
- laat 4 Jelly Roll Morton's Red Hot Peppers: Kansas City Stomps (Morton)
B/3 - 2:50 - RCA Victor 741.040
"Kansas City Stomps" door Jelly Roll Morton's Red Hot Peppers, een z.g. 'pick up group', een studio-formatie van speciaal door hem uitgezochte musici, voor zijn contract met Victor. Normaliter werkte hij met minder goede krachten. Ward Pinkett-trompet, Geechy Fields-trombone, Omer Simeon-klarinet, Morton-piano, Lee Blair-banjo, Bill Benford-tuba en zijn jongere broer Tommy Benford-drums. Deze opname werd 11 juni 1928 gemaakt toen Morton net in New York was aangekomen, en buiten hemzelf was nu Omer Simeon de enige musicus uit New Orleans. En ^{daaruit} blijkt ^{ook} al wat voor greep Jelly Roll Morton op zijn mensen had.

Tot zijn beste en bekendste werk uit de Chicago-periode behoren de twee nu volgende opnamen, eerst een pianosolo. De compositie is opgedragen aan een pianist die hij in zijn jeugd ontmoette en van wie hij veel leerde: Porter King. Hij noemde het stuk "King Porter Stomp".

laat 5 Jelly Roll Morton: King Porter Stomp (Morton)

~~XXXXXXXXXX~~

A/6 - 2:55 - Brunswick 349 500 DXY

"King Porter Stomp", 20 april 1926 voor Vocalion in Chicago opgenomen. King Oliver had al vroeg een aantal Morton-composities op zijn repertoire staan, Jelly Roll Morton nam in 1926 met zijn Red Hot Peppers ~~het~~ King Oliver-stuk op dat door deze plaat nu nog steeds gespeeld wordt. Oliver's eigen versie van vier maanden ^{daarna} ~~later~~ werd pas decennia later min of meer illegaal uitgebracht, ~~XXXXXXXXXXXXXX~~

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ "Doctor Jazz".

laat 6 Jelly Roll Morton's Red Hot Peppers: Doctor Jazz (King Oliver)

B/1 - 3:24 - RCA LPM-1619-C

Het stuk werd bij dezelfde Victor-session opgenomen als ~~het~~ "Grandpa's spells" dat we eerder hoorden, bijgevolg is de bezetting gelijk. Chicago, 16 december 1926: George Mitchell-cornet, Kid Ory-trombone, Omer Simeon-klarinet, Morton niet alleen als pianist/arrangeur, maar ook als zanger, Johnny St.Cyr-gitaar, John Lindsey-bas en Andrew Hilaire-drums. "Doctor Jazz", slot van deel 11 in De Geschiedenis van de Jazz, MdR.

0 0 0 0 0

2130

255

2530

374

324

2745

2854